Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIV. № 82 JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MAY 1, 1997 CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 1-го ТРАВНЯ 1997 р. Ч. 82 РІК CIV.

ЗАКЛИКАЮТЬ УКРАЇНУ СЕРЙОЗНО ВЗЯТИСЯ ЗА РЕФОРМИ

Вашінгтон. — 27-го квітня сім провідних індустріальних держав закликали Україну покінчити зі зволіканням у проведенні економічних реформ, поки ще є час, повідомили засоби масової інформації.

У заяві, оприлюдненій після чергової зустрічі міністрів фінансів і голів центральних банків „великої сімки", сказано, що Урядові України треба скористатися нагодою і реформувати свою економіку.

„Ми все більше занепокоєні тим, що український Уряд не може виконати свою претенсійну програму реформ, випрацьовану наприкінці минулого року у співпраці з Міжнародним валютним фондом і підтриману з ентузіязмом міжнародною спільнотою в грудні", — сказано в заяві. — Ми закликаємо Уряд негайно і повністю взяти на себе виконання цього пакету, поки є нагода і поки дальше зволікання ще більше не утруднить завдання реформ".

Крім ситуації в Україні, члени „великої сімки" — Великобританія, Канада, Франція, Німеччина, Італія, Японія і З'єднані Стейти — обговорювали шляхи уникнення різких коливань курсу валют і висловили оптимізм щодо майбутнього росту своїх економік.

У своїй заяві сім держав підкреслили, що найбільшим шансом України досягти позитивного і постійного росту її економіки є виконання реформ.

Нещодавно МВФ заявив, що на його переговорах з українськими урядовцями зроблено деякий поступ. Віцепрем'єр з питань економічної реформи Сергій Тигипко висловив певність, що Україна дістане трибільйоновий кредит МВФ, оскільки бюджет і кілька податкових законів мають бути прийняті до середини травня.

Свята коштуватимуть 350 млн. гривень

Київ. — Дев'ятиденне свято в Україні, проголошене Урядом у зв'язку з Великоднем і 1-им Травнем, дозволить багатьом громадянам скопати і засіяти городи, однак держава втратить на цьому щонайменше 350 млн. гривень, повідомили засоби масової інформації.

Виступаючи на пресконференції голова Державної податкової адміністрації Микола Азаров сказав, що гроші, які не надійдуть до бюджетів усіх рівнів внаслідок зупинки установ, збільшать заборгованість у платнях, яка й так уже перевищила 4.2 блн. дол. Крім того, через „великодні вакації" банкової системи активізується діяльність структур, що працюють на готівкових розрахунках, а також збільшиться тіньовий обіг валюти.

Як відомо, першотравневі свята у колишньому СССР люди традиційно використовували для копання і засівання своїх присадибних ділянок, а також городів на заміських дачах. Цього року через щасливий збіг свят громадяни України отримали для цього безпрецедентну можливість.

В той час, як переважна більшість громадян України не заперечує проти таких „вакацій", деякі приватні підприємці, які встигли привчитися до капіталістичної етики праці, нарікають на втрачений бізнес.

В квітні професор Гарвардського університету Джефрі Сакс, який є „архітектом" польських і російських економічних реформ, закликав Уряд і парламент України працювати цілодобово, щоб подолати бюджетну кризу. Однак багато хто з української еліти, за повідомленням газети „Файненшел Таймс", вирішив в цей час відвідати закордонні курорти, європейські міста, а також кримські пляжі. Міністер закордонних справ Геннадій Удовенко сказав, що українські урядовці використають свята для „важливих дипломатичних поїздок".

Чечня відкидає звинувачення з боку Росії

Москва. — Представники міністерства внутрішніх справ Російської Федерації повідомили про заарештування двох чеченок, Фатіми Таймасханової і Айсет Дадашевої, які нібито безпосередньо причетні до вибуху бомби на залізничній станції у П'ятигорську минулого понеділка, коли загинуло двоє осіб і ранено 16.

На пресовій конференції в російській столиці міністер внутрішніх справ Анатолій Куліков ствердив, що затримані чеченки є професійними терористками і обидві брали участь у терористичній акції в Буддьоннівську літом 1995 року.

Це звинувачення відкинув у своїй офіційній заяві уряд незалежної Чечні, підкресливши, що виступає категорично проти будь-яких форм насильства над мирними людьми.

Перший віцепрем'єр-міністер Чечні Мовладі Удугов сказав, що всі чеченські жінки, які брали участь у визвольній війні проти російських окупантів, перебувають на чеченській території. Щодо заарештованих у П'ятигорську, то це, швидше за все, виконавці підступного пляну російських спецслужб, метою яких є кинути пляму на незалежну Чечню і унеможливити підписання мирного договору між Чечнею і Москвою.

(Закінчення на стор. 4)

Хорватія видала оскарженого

Загреб, Хорватія. — У наслідок тиску Вашінгтону та погрози можливого блькування позичок з Міжнародного валютного фонду, хорватський уряд у понеділок, 28-го квітня, видав на вимогу Міжнародного трибуналу воєнних злочинів в Газі свого першого оскарженого.

Згідно з західними дипломатами, колишнього командира Златка Алєксовського американським військовим літаком перевезено до Голляндії. Оскаржують 36-річного З. Алєксовського у знущанні та вбивстві мусулманських військовополонених під час хорватської війни, коли він був командиром карного табору в Каоніку у Боснії біля Сараєва.

З. Алєксовського ув'язнено в Хорватії ще тому рік, але державні власті відмовлялися від його видачі Міжнародному трибуналові в Газі, заявляючи, що він хворий. Після довготривалих переговорів, тому два тижні дозволено лікареві Міжнародного трибуналу його збадати у місцевості Спліт, де він перебував під домашнім арештом. Лікар визнав З. Алєксовського здатним проходити розправу. В обвинувальному акті сказано, що „велика кількість затриманих під його опікою були наражені на нелюдські знущання, надмірні та жорстокі переслухання, фізичні і психічні образи, насильну працю у небезпечних обставинах та вживання в'язнів, як охорони під час обстрілів і вбивства деяких з них".

В Україні

(З інформацій УНІАР)

ВИМАГАЮТЬ УХВАЛЕННЯ БЮДЖЕТУ

ХАРКІВ.— Харківська Міська Рада ухвалила звернення до Верховної Ради України з вимогою прийняти закон про державний бюджет України на 1997 рік до 1-го травня та ввести його в дію з дня оприлюднення, а не з 1-го січня. Депутати Харківської Міської Ради вважають, що, ухвалюючи бюджет, Верховна Рада має однозначно висловитися в який спосіб буде профінансовано державні соціальні програми. Крім того, необхідно конкретно визначити суми боргів, які будуть внесені в державний бюджет, і як ці борги буде погашено на місцевому рівні. Депутати Харкова вимагають оприлюднення їхнього звернення і відповіді на нього в газеті "Голос України".

СТВОРЕНО АСОЦІЯЦІЮ ПІДПРИЄМЦІВ

КИЇВ. — Тут відбувся установчий з'їзд Всеукраїнської асоціяції підприємців. Як пояснили організатори з'їзду, Всеукраїнська асоціяція підприємців є організацією нового типу, яка виникла не за вказівкою згори, не під якогось лідера, а як об'єднання суспільно-активної частини населення, що вже знайшла свій шлях у суспільстві, шлях підприємницької діяльності. Фундатори вважають, що саме їхня асоціяція повинна стати лідером у боротьбі народу України за свої права і за право вільно працювати чи вільно господарювати.

НДП ВПЛИВАТИМЕ НА СТАН СПРАВ У МІСТІ

ЛЬВІВ. — Тут відбулася установча конференція львівського міського відділу Народно-Демократичної Партії, яку очолив Володимир Швець. У резолюції установчої конференції сказано, що Львів стрімко втрачає свої провідні інтелектуальні та духові традиції. Основними подіями міського політичного життя стали дрібні чвари дрібних чиновників з дріб'язкових питань. На думку делегатів конференції, постала необхідність створення такої структури, яка могла б суттєво впливати на стан справ у Львові, сприяти розв'язанню практичних проблем. Такою структурою покликана стати міська організація НДП, сказано в резолюції. Делегати установчої конференції закликали до співпраці усіх, хто відчуває потребу і змогу змінювати життя на краще, кому набридли демагогічні залякування і нездійсненні обіцянки, хто хоче бачити Україну щасливою і заможною.

СТВОРЮЮТЬ ІННОВАЦІЙНИЙ ФОНД

КИЇВ. — Міністер науки і технологій України Володимир Семиноженко повідомив на засіданні пресового клюбу в міністерстві, що він підписав угоду з Джорджем Соросом про спільне утворення інноваційного фонду. За умовами угоди, до новостворюваного фонду з обох сторін має надійти по 20 млн. дол. Заторкнувши важке становище в інноваційному питанні, В. Семиноженко наголосив на необхідності зміни існуючого законодавства щодо інноваційної політики та інноваційного характеру виробництва. Він запропонував новий модель промислової політики, головною опорою якого є взаємозв'язок інноваційної та інвестиційної політики.

РУХІВЦІ В ЗАКАРПАТТІ

УЖГОРОД. — Тут 19-20-го травня відбулося виїзне засідання Центрального проводу Народного Руху України. З доповіддю про підготову Руху до парляментарних виборів 1998 року виступив голова НРУ Вячеслав Чорновіл. Голова обласного відділу Руху Володимир Піпаша розповів про політичну та соціяльно-економічну ситуацію в Закарпатті в контексті загальнодержавної проблематики. В обговоренні доповідей та з відповідями на запитання присутніх виступили депутати Верховної Ради України Олександер Лавринович, Іван Заєць, Лілія Григорович, Борис Кожин, Ярослав Федорин, Дмитро Чобіт. Делегація Руху 21-го квітня виїхала до Словаччини для зустрічі з політичними керівниками, амбасадором України Дмитром Павличком та українською громадою Пряшівщини.

ПІДГОТОВА ДО ВЕСНЯНОГО ПРИЗОВУ

КИЇВ. — Президент України підписав указ про звільнення в резерв військовослужбовців та черговий призов у квітні-червні 1997 року громадян України на обов'язкову військову службу. З метою забезпечення виконання указу міністер оборони Олександер Кузьмук провів нараду начальників управлінь Центрального апарату Міністерства Оборони, військових округ, обласних військових комісаріятів та представників Комітету солдатських матерів. Міністер наголосив на необхідності співпрацювати з головами обласних і міських державних адміністрацій, яких він закликав цілком змінити склад призовних медичних комісій. Обласних керівників попереджено, що вони несуть персональну відповідальність за стан здоров'я призовників та якість призовної кампанії взагалі.

ЗАТРИМАНО ФАЛЬШИВОМОНЕТНИКІВ

ХАРКІВ. — Співробітники карного розшуку Харківського міського управління міліції виявили групу осіб, які виготовляли і збували фальшиві гривні. Впродовж останнього місяця до відділів міліції надходили заяви таксівкарів та продавців про те, що з ними розраховувалися фальшивими грішми. Невдовзі міліція затримала трьох мешканців Харкова, один з яких раніше був засудженим. У них сконфісковано кілька сотень фальшивих грошей купюрами 5, 10 і 20 гривень. Слідство триває.

О. Вітович прогнозує вибори

Львів (УНІАР—IМА-прес). — Один з провідників УНА-УНСО, депутат Верховної Ради України Олег Вітович поділився на недавній звітно-виборчій конференції у Львові своїми прогнозами щодо майбутніх виборів. На його думку, ліві сили отримають 40-45 відсотків депутатських мандатів.

Націонал-демократи, зокрема рухівці, готові до конформістських кроків: вони оголосять нинішнього голову Верховної Ради Олександра Мороза націоналістом і соціялістом і проведуть його на пост Президента України.

УНА-УНСО, вважає О. Вітович, може сподіватися на 7-8 відсотків голосів і створення своєї фракції в парляменті України.

Відбудеться перша зустріч Двонаціональної комісії ЗСА-Україна

Вашінгтон. — Як повідомляє віцепрезидент ЗСА Ал Ґор, Президент України Леонід Кучма відвідає в днях 14-16-го травня столицю ЗСА, щоб зустрітися з Президентом ЗСА Биллом Клінтоном і взяти участь та провадити інавгураційними розмовами Двонаціональної комісії ЗСА-Україна.

Ця комісія створена осінню 1996 року, щоб установити та затіснити зв'язки поміж ЗСА і Україною.

Віцепрезидент А. Ґор і Президент України Л. Кучма мають переговорити питання: економічних реформ, торгівлі і інвестицій, розвитку рільничого сектора та енергії, двобічних програм і посилення зусиль для осягнення безпеки Европи.

Комісія складається із чотирьох відділів: зовнішньої політики, безпеки, торгівлі, інвестицій і сильної економічної співпраці.

А. Ґор і Л. Кучма є співголовами цієї комісії.

Переловили контрабандну групу

Еспанія (УНІАР). — В еспанському місті Вітторія був затриманий український вантажний літак ІЛ-76 з 10 млн. пачок контрабандних цигарок. Група контрабандистів з двох еспанців і восьми членів української залоги гастролювала в Україні протягом останніх двох місяців.

Під виглядом грецької апаратури, що за пільговою сіткою країн ЕС звільнена від митних оплат, до Еспанії насправді було ввезено контрабандного товару на суму 20.5 млн. дол. Його завозили переважно з Югославії.

За попередніми даними, розгляд справи триватиме приблизно 7 місяців. Еспанська сторона наполягає на передачі літака у власність Еспанії.

Виконують програму "Діти Криму"

Симферопіль (УНІАР). — Рада Міністрів Криму розглянула хід виконання програми "Діти Криму". Згідно з цією програмою ухвалено рішення про надання коштів на утворення в Криму Центру сім'ї та соціальної реабілітації дитини.

Плянується також поставити на державні дотації республіканський притулок та перебудувати республіканський приймач-розподільник для безпритульних дітей.

Мистецькі заклади Львівщини переживають кризу

Київ. — Тут 9-го квітня в газеті "Культура і Життя" надруковано інформацію львівського кореспондента Павла Романюка про стан мистецьких навчальних закладів Львівщини.

Автор пише, що мистецьких закладів у Львівській області лише шість, але і в них, згідно з постановою Верховної Ради України, ухваленою 22-го березня 1996 року, скорочено навчальні години на 30 відсотків. З початком нового 1997 року, сказано у статті, у Львові розпочато "фронтальний наступ на систему шкіл мистецтв". Робить це, на думку автора замітки, міський відділ мистецтв та організації довкілля, на чолі із завідувачкою Є. Шимчук.

Від директорів шкіл письмово й усно домагаються скорочення 50 відсотків ставок у школах, вилучення низки предметів навчання, скорочення навчальних годин тощо.

Занепокоєні руйнацією бази музичної освіти, викладачі забили тривогу. У зверненні до Президента України вони пишуть, що посадник Львова Василь Куйбіда, його заступник О. Сендега, директор відділу гуманітарної політики Б. Стельмах, голова комісії з питань культури Я. Лемик та згадана вище Є. Шимчук накидають реформи, які приведуть до самоліквідації музичних шкіл і зруйнують систему професійної музичної освіти. Збільшенням майже вдвічі оплати за навчання, ліквідацією пільг для багатодітних родин та дітей-інвалідів вони добилися, що за 40 днів 700 дітей припинили відвідувати школи. Талановиті діти з бідних родин фактично опинилися на вулиці, пише автор, отож не важко передбачити яке їх очікує майбутнє.

ЗУАДК закінчив трирічну допомогову програму

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Представники ЗУАДК в особах теперішнього голови д-р Лариси Кий, екзекутивного директора Степана Гавриша та членів Екзекутиви затруднених в спеціяльній програмі Христини Кульчицької і Христі Сеник відвідали редакції щоденника та англомовного тижневика, щоб подати інформації про програму „мечінґ ґренту", яким розпоряджав ЗУАДК в останньому часі, а радше конкретно кажучи, в останніх трьох роках.

Представники ЗУАДК в редакції „Свободи" (зліва): Х. Сеник, д-р Л. Кий, Х. Кульчицька, С. Гавриш.

Гості прибули із друкованими матеріялами до своїх інформацій, тобто звітом про ґрент, як також із дуже гарно виданою брошуркою п. з. „Надія", в якій знаходяться кольорові світлини та інформації про працю поодиноких шкіл для упосліджених в якийсь спосіб дітей в Україні, які в числі 13 шкіл-інтернатів та спецшкіл підпадали під допомогу ґренту, а свої вироби могли передавати до крамниці „Надія" для продажу.

Про цілий хід програми, її успіхи та активність у ній поодиноких членів Управи ЗУАДК, інформували Х. Кульчицька і Х. Сеник, що були безпосередньо заангажовані у її переведення в життя. Від них довідуємося, що вони враз із Роксоляною Сірою у своїй праці перебу-

(Закінчення на стор. 4)

У СВІТІ

РОСІЙСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ Борис Єльцин підписав цілий ряд окремих указів спрямованих на реформування велетенських монополій енергетики і зв'язків залізничного і далекого віддалення, та елімінації залишених із совєтських часів державних пільг на мешкання і громадські послуги. Як виглядає, ці зміни були зроблені для заспокоєння домашніх реформаторів і міжнародних позикодавців, щоб збільшити між останніми компетицію, але в основному монополії залишились не змінними.

З НАБЛИЖЕННЯМ ЗАГАЛЬНИХ виборів у Англії Лейбористська партія здобуває чимраз більшу популярність серед виборців і аналітики твердять, що великою мірою до тої популярности прислужився Тоні Блер, керівник згаданої партії та її кандидат у цих виборах. Хоч виборці самі підкреслюють нечіткість пропонованих лейбористами, а зокрема їхнім кандидатом Т. Блером, поліпшень, то уважають, що він буде наступним прем'єр-міністром Англії, бо хоч і без конкретної програми то він внесе свіжість в суспільне і економічне життя країни.

В АМЕРИЦІ

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ, ПОВ'ЯЗАНІ з стратегічною оборонною перевіркою, котра відбувається кожних чотири роки, уважають, що цим разом це може закінчитися значним зменшенням американських збройних сил, зокрема армії, а також зниженням бюджетів для морської та летунської фльот на високотехнологічні реактивні літаки. Крім того може прийти до великої зміни загальної оборонної стратегії, котра досі вимагала військової готовости для оборонної боротьби на двох фронтах.

ГЕНЕРАЛ КОЛІН ПОВЕЛЛ, Перша леді Гіллари Родгам-Клінтон і колишній президент Джордж Буш, були присутніми в Філядельфії у вівторок, 29-го квітня, на закритті триденної вершинної конференції-зустрічі для пропагування крайової програми добровільної праці на користь громад, а зокрема у допомозі з упослідженими дітьми. Метою цих триденних доповідей, симпозіюмів і пропагандивних зустрічей було заохотити до згадної добровільної праці не тільки поодиноких осіб, але також і великі корпорації та компанії. Церемонія закриття відбулася в історичній Індепенденс Голл.

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446

(914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00.

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Нудьга — найбільший ворог

Коли пишемо ці рядки, ціла американська преса все ще під враженням жахливого наслідку нудьги серед американської молоді, що допровадила до безумного і безцільного убивства двох людей. Читаємо і дивуємося, як це можливе, щоб так просто із бездільности чи, може, із бажання сенсаційности, вбити без причини двох молодих мужчин, заманивши їх на безлюдну вулицю, щоб доставили для невідомих замовців „піццу". У тому убивстві не було ні одної конкретної причини, яка звичайно є при злочині. Не було бажання ані здобути від жертв грошей, ані помсти за щось, ба, молоді убивці навіть не знали своїх жертв, їхнього віку чи походження, чи навіть барви шкіри. Саме ця безцільність такого жахливого вчинку застановляє тепер усіх та викликує різні-прерізні здогади, теорії чи пояснення.

Але, підсумовуючи широку інтерпретацію того вчинку, можна звести його тільки до одного — до безнадійної нудьги цих двох молодих хлопців, які хотіли „пережити" такий вчинок, побачити, як це виглядає, а може і мати в цьому „фан". Обидва убивці однак вже не раз у своєму короткому житті мали сутички із мораллю і зі злочинними потягненнями, хоча це були неповажні діла в порівнянні із тим, що тепер вони скоїли. Але все це і саме їхнє минуле вказують на непередбачені та жахливі наслідки безцільности життя великої кількости теперішньої молоді, її частих сутичок із моральними засадами, які давніше обов'язували, її погоні за сенсаційністю, байдуже якою, і її легковажної настанови до батьків.

Бо хоча ми знаємо про ці жахливі впливи на теперішню молодь найкраще із життя ЗСА, знаємо добре з преси та вісток, що, на жаль, багато з того перещепилося за останніх п'ять років в Україну, а подібні нахили відомі також в Західній Европі.

Розуміється, одним із найгірших впливів на ментальність сьогоднішньої молоді можна уважати знову, як наслідки нудьги, зміст і передачу телевізійних програм, що мають своїм головним змістом ґльорифікацію злочину, численні убивства, крадіжки і бандитизм. Молодь, яка не знаходить для себе іншого зайняття, як оглядання довгими годинами телевізійних фільмів, часто залишена сама дома, бо батьки обоє працюють, або зайняті іншими завданнями, мусить бути під впливом баченого і мусить з часом затратити почуття, що є тільки телевізійний „фільм", а що дійсність.

Але чи не є для теперішньої молоді телевізія немов частиною життя? Чи брак цікавих зайнять, брак цілі, за виїмком здобуття гроша, не впливає на те, що молодь шукає за хворобливою сенсаційністю?

Ми з жахом читаємо про вчинок двох хлопців із спокійної дільниці Ню Джерзі, де того рода злочинів досі не було, але ось беремо в руки польську газету і знаходимо там широкий опис похоронів непересічно здібного студента університету в Кракові, якого вбили два польські підлітки, коли він їхав велосипедом домів. Що дає запоруку, що такі випадки не повторяться у Львові, Києві чи в іншому місті?

Отож нам треба не лише жахатися з приводу таких випадків, а робити все, що в нашій силі, щоб українська молодь не брала собі прикладу з них, а батьки, виховател чи опікуни старалися надати їхньому життю ціль та виповнити його корисним змістом. Тут головну ролю таки мусять відіграти батьки і цей рідний батьківський дім, що цілими сторіччями був остоєю і забороном від всього неґативного, тут мусять включитися наші церкви, наші молодечі організації і, розуміється, школи. Насувається нам запитання: чи ми як ціла спільнота, і тут і там, з'ясовуємо собі справу з серйозности ситуації на молодечому відтинку і чи беремося до праці? Зближається літо — час найбільшої нудьги для дітей, без шкільних зайнять. Що робимо, щоб їх від цієї нудьги охоронити?

Володимир Лукін,
Київ

РОСІЯ ШТОВХАЄ УКРАЇНУ В НАТО

Того самого тижня, коли президенти Росії і ЗСА з'ясовували свої відносини в Гельсінкі, Україна з новою силою активізувала свою дипломатію у західньому напрямку. Прем'єр-міністер Павло Лазаренко вів переговори у Варшаві, а Польща сьогодні — і провідний кандидат до НАТО, і найближчий український партнер у Центральній Европі. У свою чергу, міністер закордонних справ Геннадій Удовенко відвідав Брюссель, де вперше заявив про однозначне прагнення України до НАТО. Сенсаційна заява була зроблена саме напередодні зустрічі в Гельсінкі і зрозуміло, що українські дипломати поспішали посилити свої позиції, остаточно приєднавшись до західнього табору. Недарма ж сам Президент України Леонід Кучма відверто заявив, що російська аґресивна політика просто штовхає Україну в НАТО.

Від 1991 року Польща постійно заявляла, що розглядає незалежну Україну як важливий фактор для своїх національних інтересів, як стратегічний буфер, що відокремлює її від Росії. Згідно з проведеними нещодавно опитуваннями громадської думки, більшість поляків переконана, що Росія спробує знову відновити свою сферу впливу у Східній і Центральній Европі.

Тому Польща намагається заохочувати прозахідню орієнтацію у зовнішній політиці України, але при цьому не створювати причин для тертя між Києвом і Москвою. Сьогоднішня українсько-польська співпраця має свої межі. Звісно, можна підтримувати військові контакти, проводити спільні навчання, створювати спільний миротворчий контингент, але поляки уникають тіснішого зближення, позаяк цей реґіон може стати сферою нових військових союзів поза межами НАТО.

Успіх у справі заохочення прозахідньої орієнтації України конче залежить від посилення економічної співпраці з Польщею, що означає одночасне послаблення економічної залежности України від Росії. І саме у цій справі зрушення покищо скромні. Загалом це частина ширшої проблеми. Українські урядовці постійно скаржаться на низький рівень західніх інвестицій. За минулий, (до лютого 1997 р.) рік ВНП України скоротився ще на 9 відсотків, в той час як економічне зростання в Польщі триває 6-відсотковими темпами. Тепер Варшава енерґійно виступає за прийняття України до Центральноевропейського договору про вільну торгівлю (ЦЕФТА), який об'єднує таких кандидатів на членство в Евросоюзі, як Польща, Мадярщина, Чехія, Словаччина і Словенія. Не зважаючи на певні заперечення цих країн, Україна бажає увійти до ЦЕФТА. До речі, російські представники називають ЦЕФТА частиною режиму протекціонізму ЕС на шкоду російському експортові. Правда, не варто перебільшувати значення ЦЕФТА. Всі його члени ведуть торгівлю перш за все з країнами Західньої Европи, а на країни ЦЕФТА припадає, наприклад, лише 5 відсотків торговельного обороту Польщі.

Не зважаючи на важливість економічних чинників, у центрі уваги української дипломатії є фактори політичні. Візита міністра Удовенка до Брюсселю мала офіційно закріпити підвищення рівня співпраці між Україною і НАТО. Відповідний документ мусить бути підписаний або до, або на мадридській зустрічі НАТО в липні, коли союз запрошуватиме до себе перших нових членів. Дискусії щодо змісту такого документу тривають вже півтора року, але саме візита Удовенка до Брюсселю означає формальний початок переговорів з цього питання. НАТО і Україна мусять виробити механізм постійних консультацій, типу того, що вимагає Росія в контексті своїх майбутніх відносин із Заходом. Відлітаючи з Києва, Удовенко заявив, що він стремить до підписання документу, який мав би обов'язковий характер і був би ратифікований всіма членами НАТО.

Прибувши до Брюсселю, Удовенко прямо заявив, що вступ до НАТО є стратегічною метою України. Таким чином, знадобилося всього три дні між заявами Кучми і міністра закордонних справ, щоб радикально змінити становище. Зрозуміло, така заява мала ефект бомби, що вибухнула, і буде мати далекосяжні наслідки для російсько-українських відносин. Лише два роки тому Київ ставився до ідеї поширення НАТО без симпатії, боючись, що Україна потрапить у згадане вище становище буферної держави. Але протягом 1996 року українське становище змінилося. Спочатку Україна почала демонструвати розуміння прагнення Польщі і Мадярщини приєднатися до НАТО і, врешті, в Києві почалися неофіційні розмови про невиключеність українського приєднання до НАТО у майбутньому.

І ось Україна вперше заявила, що вступ до НАТО є її стратегічною метою. Недзвозначну заяву Удовенка про це негайно підтвердив амбасадор України в Брюсселі Борис Тарасюк. Останній, правда, підкреслив, що питання про вступ чи не вступ до НАТО не потрібно пов'язувати з українсько-російськими відносинами. За його словами, Україна всіма засобами хоче встановити дружні взаємини з Росією. Щодо самої Росії, то вона буде різко виступати проти українського членств в НАТО. Заява Єльцина щодо неможливости вступу до НАТО колишніх совєтських республік залишається чинною, хоча гельсінкська зустріч і показала слабкість Росії. Вже можливий вступ до НАТО балтійських країн викличе в неї шок, а вступ України може врешті примусить серйозно застановитися над своєю ролею у світі.

Володимир Романюк

Світле вікно у світ О. Лисяка

У видавництві "Вісті Комбатанта" в Торонто, Канада, минулого року побачила світ книжка Олега Лисяка "Відламки 'Шибки у вікні'". Наразі видруковано її тільки 1,000 примірників, і можемо припускати, що це лише лакмусовий папірець на реакцію читача та, як приобіцяло видавництво, недалекий час, коли книжку, яка вже стала бібліографічною рідкістю, буде перевидано поважнішим накладом і придбати її для своєї бібліотеки зможе кожен справжній шанувальник красного письменства. Безсумнівно одне: "Відламки 'Шибки у вікні'" більш ніж того варті.

Про життя і творчість О. Лисяка свого часу чимало сказали його друзі, літературні критики, нині вже покійні Григор Лужницький, Юрій Тис-Крохмалюк, Лев Шанковський і, передусім, його, як пише сам автор "Відламків...", "цивільний хресний батько" в літературі Зенон Тарнавський. Ми тут пробуємо певною мірою їх продовжити. І не лише тому, що об'єднані в книжку твори О. Лисяка є чи не єдиним такого роду джерелом пізнання фронтових буднів І Української Дивізії УНА, у якій автор пером і багнетом змагав за волю України, а й як виключно літературне явище, в якому навіть зовні сухі мемуарні речі подано висохудожньо, філософськи обдумано, зрештою, захоплююче.

Це починаєш усвідомлювати вже від першої прочитаної сторінки книжки, де автор, впроваджуючи читача в сюжет, з гарним гумором розповідає про те, як починався його довгий, бо понад півстолітній, шлях у літературі. О. Лисяк одвертий, щирий і якимось нездоланним для розуміння чином дуже близький, український. І він переконує нас у цьому без патетичного самобиття в груди, без реклямно-плякатного гура-патріотизму та без самозамилування. Переконує своїм наставленням до життя, до батьківщини, до світу. Переконує почуттями правди, справедливости, гуманізму.

На запитання, чому він пише на тему війни, про тих, котрі дочасно пішли з життя в її горнилі, О. Лисяк відповідає просто й природно: "Часом мені здається, що вони приходять і говорять нам, тим, що живуть, щоб ми не забули ні їхньої долі, ні їхньої смерти". Відповісти так просто й природно — значить так, вже з молоком матері, сприйняти світ, так пропустити його через призму почуттів, щоб жодна з її граней не спотворила найголовнішого в людині — людського. Найвищим замовленням, на яке пише О. Лисяк, є замовлення його совісті, його безмежно люблячого світ і все, що нас у ньому оточує, серця. Цю любов автора не можна не відчути буквально в кожному рядку, фразі, пропущеному через авторове серце слові.

Любов ця починається від матері. Матері й присвячені такі, між іншими, слова: "Не завжди вояки вмирають із грімким 'Слава!' на устах. Бравурний порив атаки, грімкі вигуки бою, запеклість і завзяття кінчаються, і їх заступають важкі останні хвилини на цій землі. Духовники, санітари, медсестри, лікарі не одне могли б сказати про вояцьку смерть. Не грімкі вигуки, не завзяті поклики, а тихе, останнє: 'Скажіть ненці моїй...', або просте, звичайне: 'Мамо...' завмирають на устах бойовика...Останнім словом, що кінчатиме все дочасне, буде завжди: 'Мамо!..'".

Мати, жінка для О. Лисяка – це не тільки й не просто рідна мати й не просто жінка. Це – святиня. " 'Ах, постен, постен, ляссен зі міх байм лєбен!' – лепече зблідлими губами молода красуня, якій не відібрали краси ні обголена в таборі голова, ні посіріле передсмертним жахом обличчя. 'Даруйте мені життя! Ах, постен, постен!'". Це – з оповідання "Дієнбієнфу піддасться завтра"; це – про нацистський концтабір. А відтак: "... А потім знову ті череваті жінки в бамбукових 'каїнґас', дивні горляні

(Закінчення на стор. 3)

Мирослав Семчишин

РОЛЯ ІНТЕЛІҐЕНЦІЇ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ

III

З проголошенням незалежности не відбулися зміни ані влади, ані системи, яку вона представляє. Ті, що раніше сиділи на керівних постах, далі залишились на них, пристосувавшись від червоного до синьо-жовтого, вважаючи це тимчасовою зміною.

Куди яскравіше заговорив про це на спільній конференції Об'єднання „Рух, за народ, за Україну" лідер Руху В. Чорновіл. Він сказав, що ситуація в Україні характеризується поглибленням економічної кризи і це створює сприятливий ґрунт для прокомуністичної і проімперської демагогії... Криза в економіці супроводжується кризою духовою. За роки незалежности наша держава не стала по справжньому українською... Виконавча влада опинилась переважно в руках післякомуністичної номенклятури...

Цих кілька цитат складають сумну картину того всього, що переживають сьогодні справжні патріоти України, зокрема ті, що взяли на себе відповідальність за національні демократичні напрямні, якими українська держава повинна прямувати, щоби справді бути демократичною і зайняти гідне і важне місце в Центральній Европі.

Непослаблена економічна криза, що наче рак з'їдає Україну, відчутна у всіх сферах життя. Зокрема відчувають це широкі народні маси. Використовують це, як сказано вище, комуністи і у великих індустріяльних центрах організують віча, маршують під червоними прапорами і портретами Леніна–Сталіна та так ведуть свою протидержавну і протиукраїнську підривну роботу. Такі віча (зрештою із невеликою кількістю учасників) відбулися упродовж березня в Луганському, Харкові, Сумах, а в Севастополі депутат Верховної Ради комуніст Юрковський закликав до усунення Президента, розпуску парляменту і відновлення СССР.

„Можна зрозуміти, — читаємо в одній статті рухівського „Часу", — чому влада на місцях і в центрі замовчує відверто антидержавні і антиконституційні спрямування комуністичних акцій. Адже за це організаторів треба карати з усією суворістю закону. А карати не хочеться, бо все ж таки всі вони „свої" і недавно в сусідніх кабінетах сиділи...".

Чимало змінилось в Україні від часу першого Конґресу Української Інтеліґенції. Запроваджено національну валюту, прийнято нову Конституцію, а її 10-та стаття стала ґарантом державности української мови і всіх поєднаних з цим привілеїв і законних прав. А проте ні перша, ні друга подія ніяк не вплинула на покращення економіки, ні не збільшила респекту до української

(Закінчення на стор. 3)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

У справах ЗУАДК

У п'ятницю, 24-го січня 1997 року, у „Свободі" появилася стаття п. з. „Турботи громади у зв'язку із справами ЗУАДК", яка закінчується закликом до ЗУАДК. Екзекутива ЗУАДК уважає за відповідне зайняти становище до згаданої статті з огляду на цілий ряд неточностей, а навіть неправдивих тверджень.

1. Підписані під згаданою статтею турбуються, що, мовляв, не використовується „можливости допомагати ще більше Україні" після проголошення її незалежности. Якраз однією з причин скликання Надзвичайних загальних зборів було певне сповільнення допомогової праці на терені ЗУАДК, особливо на півроку перед Надзвичайними загальними зборами.

2. Не „Контрольна комісія проголосила вотум недовір'я голові ЗУАДК д-рові Олександрові Біликові", а на пропозицію Контрольної комісії Рада директорів ЗУАДК на своєму засіданні в тайному голосуванні (на 25 осіб присутніх 17 голосували за вотум недовір'я, проти — шість, а дві особи від голосування здержалися).

3. Не відповідає твердження, що ...„на Звичайних загальних зборах 2-го грудня 1995 року, де йому (себто д-рові О. Біликові) було вручено грамоту подяки"... На згаданих зборах д-р О. Білик не одержав жодної грамоти.

4. Твердження, що „Певну ясність внесла стаття-заклик до замирення за підписом Наталії Пазуняк" або побоювання, що „одне політичне середовище може стати рішальним чинником установи ЗУАДК" зовсім не відповідає правді. Згадана стаття радше внесла якраз не тільки неясність, але нормативні твердження, наприклад, про якесь валення установи чи перетворення ЗУАДК на прибудову котрогось політичного середовища і т. д. Фактом є, що після Надзвичайних загальних зборів ЗУАДК не тільки не є завалений, але й не став прибудівкою ніякого політичного середовища. Замінено лише д-ра О. Білика, колишнього голову філядельфійського відділу ООЧСУ, д-р Ларисою Кий, яка репрезентує в ЗУАДК ОЖ ОЧСУ. А коли вже говорити про перетворення ЗУАДК нібито на прибудову котрогось політичного середовища, тоді слід пригадати ще додаткові факти: головою Номінаційної комісії під час останніх Загальних зборів був д-р Богдан Гнатюк і на його внесок одноголосно було вибрано 33-ох членів Ради директорів і п'ятьчленну Контрольну комісію. Після тих зборів допис до преси написала проф. Наталія Пазуняк і тоді не було протестів щодо якихсь середовищ.

5. В березні минулого року д-р О. Білик як президент ЗУАДК пише конфіденційного листа на фірмовому папері корпорації ЗУАДК до управління ґренту (Ворлд Лернінґ) програми у Вашінґтоні із запитами, які за правом повинні були бути спрямовані до тих членів Екзекутиви ЗУАДК, що були уповноважені ЗУАДК офіційно займатися справами ґренту. Цей крок, очевидно, не був обдуманий, без відома Екзекутиви, і він викликав неґативну реакцію, яка принизила авторитет ЗУАДК в урядових установах у Вашінґтоні. В додатку, згаданий лист не був переданий головою до архіву ЗУАДК, хоч Екзекутива цього вимагала.

6. Екзекутиву ЗУАДК надзвичайно здивувало твердження авторів згаданої статті про якийсь „точний" поділ голосів у тайному голосуванні Ради директорів ЗУАДК. Невже ж хтось з авторів володіє надприродною силою бачити тайні голоси?

7. В статуті ЗУАДК нема такого правного тіла, як „президія" ЗУАДК, як окреме тіло. Отже, рішення такого тіла не є юридично правосильні і вони не мають правного значення. В ЗУАДК робити якінебудь рішення може лише Екзекутива, Рада директорів, Звичайні або Надзвичайні загальні збору ЗУАДК.

8. На нібито „нелеґалізованім" засіданні Екзекутиви, скликаним самим же д-ром О. Біликом, 14 членів Екзекутиви підписали формальну заяву, вимагаючи скликання Надзвичайних загальних зборів ЗУАДК на 28-го жовтня 1996 року (повна Екзекутива в той час складалася з 23-ох осіб). Після цього д-р О. Білик піддав цей внесок під голосування, де абсолютною більшістю голосів рішено скликати Надзвичайні загальні збори (за — 14, проти — три голоси, дві особи не мали права голосу — член Контрольної комісії і правний дорадник, а інші не були присутні) у відкритому голосуванні. Отже, Надзвичайні загальні збори були скликані згідно з точкою 21-ою статуту ЗУАДК і тому вони були правосильні. Однак д-р О. Білик відмовився скликати Надзвичайні загальні збори на 28-го жовтня 1996 року так, як вимагала більшість Екзекутиви на засіданні 28-го вересня. На тому, нібито, „нелеґалізованому" засіданні секретар Іван Крих читав два протоколи із засідань „президії у вужчому колі" (12-го і 19-го липня 1996 р.) скликаних приватно д-ром О. Біликом. Однак, д-р О. Білик твердив, що таких засідань не було!

9. Не відповідає правді, що під час Надзвичайних загальних зборів „представники організацій членів-основоположників ЗУАДК" покинули залю нарад. Ані представник Українського Народного Союзу, ані СУК „Провидіння", ані Української Народної Помочі не покинули залі нарад.

10. Твердження, що „факт більшости голосів в Дирекції чи Екзекутиві не є єдино вирішальним виявом демократичних засад" у згаданій статті прозвучало як новий вияв „демократії"! На жаль, якщо „вияснення і взаємоузгодження" не дають результату — а такі намагання робилися — тоді більшість у голосуванні завжди рішає і буде рішати. Екзекутива ЗУАДК робить так, як діяли і діють всі члени-засновники ЗУАДК на своїх засіданнях, зборах і з'їздах: голосують і відповідна більшість вирішує. Такі рішення є правосильні, якщо вони є згідні з їхніми статутовими вимогами.

11. Автори згаданої статті питаються: „Чи не скоєно якогось злочину?" Ми уважаємо, що ніякого злочину в ЗУАДК не було скоєно. Однак, щоби зробити зміни на краще у проводі ЗУАДК, непотрібно поповнювати злочин. Які ж тоді провини спричинили зміну в ЗУАДК? Внизу подаємо деякі з причин:

а. Рада директорів ЗУАДК доручила Екзекутиві скликати засідання в справі назначення дати Надзвичайних загальних зборів. Д-р О. Білик це доручення не виконав.

(Закінчення на стор. 3)

У ПОНЕДІЛОК, 28-ГО КВІТНЯ, Японія повідомила, що надасть Перу 11.5 мільйонову дол. на модернізацію шпиталів у Лімі, столиці Перу та запровадження електричного світла у віддалених місцевостях країни. Як сказано у повідомленні японської амбасади, цими датками Японія хоче підтвердити своє рішення продовжувати, не зважаючи на недавню кризу закладників у руках перуанських марксистських повстанців угрупування Тупак Амару, допомогу розвиткові Перу, зокрема у програмах поліпшення внутрішніх підставових громадських послуг щоденного вжитку.

Світле...

(Закінчення зі стор. 2)

вигуки, прохання, вогонь, киданий на рижові стріхи, постріли, що вбивають старих жінок, спаралізованих старців, малих дітей. Брудна війна! Але хіба вона буває колись чиста?" Ось так, через почуття до рідної матері, приходить усвідомлення святости матері, жінки плянетарної. Так приходить до засудження війни, яка завжди є брудною, якщо не є вона визвольною, а загарбницькою, людиноненависницькою.

Саме такі війни проти українського народу розв'язували та вели чужинецькі зайди, починаючи з найдавніших часів нашої нації. І нашій збройній боротьбі за незалежність, за свою соборну державу О. Лисяк присвячує не тільки "Фрагменти спогадів з Дивізії", а й сконденсований ессей "Відвічний шлях": "Сонце заходить червоно. 'Це вже останній раз'... – прошибає думка. Ще раз піднесеться важка голова, і гаснучі очі глянуть в гущу брані туди, де має на вітрі волосіння чілка прапора. Так хочеться сказати: – 'Але стяг ще стоїть!' – але засохлі скривавлені уста вимовляють тільки останнє: 'Мамо...'". Відвічний шлях боротьби. Починаючи із захисту рідного краю від половців, татар, через канцлера України Юрія Немирича, через IV Універсал, Крути, УГВР, через Василя Біласа та Дмитра Данилишина з оповідання "Дзвони", через дивізійного героя-одесита з "Як загинув десятник Стасенко", через рятівний медальйон-іконку св. Миколая з "В замку Гляйхенберг", через одисею Йосифа Хоми з незакінченої, наразі, повісти "Справа дивізійника Чуми", через Броди...

Спогади, спогади, спогади. Десь – глибоко журні, суворі, десь – лірично-задумливі, а десь – по вінця переповнені неповторним Лисяковим гумором, отим здоровим та тонким гумором, що так нас вирізнює з-посеред багатьох народів світу. Особливо соковито нуртує він з розділу книжки — "Дивізійний гумор", в оповіданнях "'Скрінінґ'", "Як Гнат з Грицьком воювали", "Горілка поручника Запорожця", "'Щоби штемпу не вхопити'", у "Спортових репортажах", які водночас є і цінною фіксацією спортового життя в повоєнній українській діяспорі.

Виокремлені в книжці у розділ три–чотирирічінкові оповідання й нариси настільки органічно поєднані в збірці, що при очевидному розмаїтті тем читаються, як єдиний сюжет. Пояснюємо це виключно оригінальністю стилю О. Лисяка: дзвінкого і водночас майже невагомого при переходах головної теми – жагучої любови до життя з усіх його виявах – з твору в твір. Ми не помічаємо, що перегорнуто останню сторінку цієї неперечної збірки. Враження таке, що все ніби перечитано, бо ж, як кожний з творів, які вміщені у збірці, вона логічно й композиційно вивершена, і водночас здається, що з тієї оптимістичної сторінки цікава й захоплююча розповідь веде нас далі. Веде не тільки в минуле рідного Лисякового Львова, наших національно–визвольних змагань, не тільки в сьогодення, а й у майбутнє, яке автор виразно бачить, про яке ще не написав, але обов'язково – хочеться вірити та щиро йому побажати – напише.

Можна б ще сказати чимало гарних слів про стиль, мову, етику почуттів і культуру їх викладу у "Відламках 'Шибки у вікні'". Можна б, очевидно, висловити й певні зауваги. Але залишимо це зробити вдумливому, сумлінному і, як і О. Лисяк щодо нас, доброзичливому читачеві. Закінчити ж цю рецензію на відносно невелике за обсягом (226 сторінок), але таке глибоке за суттю літературне чудо ветерана визвольних змагань і публіцистики, людини, для якої "соціяльним" замовленням є замовлення серця, хочеться словами теплої вдячности та найкращими побажаннями.

* * *

Книжку Олега Лисяка "Відламки 'Шибки у вікні'", в ціні 14 дол., кожний бажаючий може замовляти у Видавництві "Вісті Комбатанта": Veterans News, P.O. Box 279, Stn "D", Toronto, Ontario, Canada M6P 3J9.

Роля...

(Закінчення зі стор. 2)

мови як державної. В економіці приходить до ще гіршої кризи, триває тяжка боротьба за українську мови — може, ще тяжча, ніж це було три-чотири роки тому. Що більше, антинаціональні і антидержавні сили відкрито підривають авторитет української держави. Російська мова далі панує, навіть у стінах державних установ, не кажучи вже про південні та східні області України.

Гірку, але правду писав М. Руденко, що справжньої України ще немає. З усіх бід, які підточують організм держави і набирають катастрофального маштабу, найбільшою є економічна криза, якій не видно кінця. Про жалюгідний стан у виробництві все частіше пише світова преса — про панівні кляни, які дірвались до державної керми, про корупцію, про нову бюрократію, яка стала „тіньовим урядом" України.

Якщо так йтиме далі, то майбутнє України сумне і непевне. Якийсь порятунок мусить прийти, мусить настати радикальна зміна того курсу, що домінує в Україні сьогодні. Мусить прийти до капітальної реконструкції всього державного апарату. Першим кроком до цього будуть нові вибори до Верховної Ради. До законодавчої діяльности мусять стати кришталево чесні, високопрофесійні, глибокопатріотичні діячі, здатні вивести Україну з трясовини на тверду дорогу.

До попередніх виборів (1994) українські партії йшли розбиті, несконсолідовані, але ми раділи тоді, що в результаті тих виборів позбулись ганебної депутатської кліки „239", яка відкрито виступала проти усяких починів держави у перших кроках її будівництва. А вибрана у 1994 році „інша" Верховна Рада виявилась куди гіршою, ніж перша, бо комуністичний бльок відкрито ігнорує прийняті закони України, зневажає українську державну символіку і пропагує відновлення СССР. Він паралізують усі позитивні почини відданих своїй державі економістів, гальмують всякі спроби капітальних реформ, тому доводиться читати в західніх газетах, що на шляху реформ, а передовсім приватизації, Україна кульгає і що це глибоко турбує Америку, яка інвестує більйони долярів у розбудову українського господарства.

Та не в самій економіці справа. Йдеться про започаткування такого процесу, який довів би Україну до оздоровлення морального, відновив у народі необхідне довір'я до влади, а ця, в свою черу, почала дійсно сильною рукою керувати державою, при кермі якої опинились шкідливі елементи. Широко пише про те преса національного табору, Президент пропонує в міністерства інших людей, змінюючи свій нагляд і контролю, але цього всього замало. Мусить прийти до морального і національного покращання того стану, в якому опинилась сьогоднішня Україна.

Тому треба привітати доволі широко закроєну акцію передвиборчої консолідації тих усіх громадських формацій, що вирішили запевнити Україні обрання кращої Верховної Ради, яка стала б справжнім репрезентантом і мотором національних інтересів України. Треба привітати, бо ж об'єднання „Рух за народ, за Україну" — це чи не найкращий представник саме української інтелігенції, яка користується довір'ям широких народних мас.

Цю консолідацію української інтелігенції вітає теж українська діяспора і напевно підтримує усіми можливими засобами зусилля, спрямовані на оздоровлення України.

У справах...

(Закінчення зі стор. 2)

б. Часті рішення „президії у вужчому колі", або однієї чи двох осіб, а опісля ставлення інших членів Екзекутиви перед доконані факти, на засіданнях Екзекутиви викликували часті невдоволення, а навіть серйозні непорозуміння. Це спричинювало брак координації і співпраці між головою і великою більшістю членів Екзекутиви.

в. Згаданий конфіденційний лист до Вашінгтону (Ворлд Лернінг) залишив негативне враження про ЗУАДК, яке стверджуємо на підставі телефонічної розмови, яку розпочав Ворлд Лернінг з канцелярією ЗУАДК дня 25-го березня 1996 року.

(1). Голова ЗУАДК не орієнтується в справах "Sub-grant", отже не орієнтується в програмі ЗУАДК, яка є в Україні.

(2). У Вашінгтоні створився сумнів, чи етнічні групи повинні одержувати ґренти у майбутньому через те, що вони (етнічні групи) свої внутрішні непорозуміння виносять на зовні.

(3). Комісія ґренту ЗУАДК два рази зверталася до д-ра О. Білика, щоб зустрітися і обговорити справу одержання додаткових грошей на продовження програми ґренту, однак д-р О. Білик обидва рази відмовився від такої зустрічі. В результаті, через запізнення, ЗУАДК отримав замість можливих 100,000 дол. тільки 60,000 дол. додаткової допомоги.

г. Факт затруднення своєї дружини при фінансах з фінансовою винагородою, без ухвали Екзекутиви, багато членів Екзекутиви уважали потенційно конфліктом інтересів, що на довшу мету могло пошкодити установі ЗУАДК. Наприклад, телефонічна розмова дружини д-ра О. Білика з Ворлд Лернінґ (27-го березня 1996 р.) в справі конфіденційного листа і внутрішніх справ ЗУАДК.

ґ. Д-р О. Білик брав місячну платню, так звaний "service rendered", а крім того ще одержував оплату за проїхані милі. Всі інші члени Екзекутиви і Ради директорів, які мешкають багато дальше від канцелярії ЗУАДК, не одержували платні, ані додатку за проїхані милі дороги.

Екзекутива ЗУАДК закликає осіб, які підписали вгорі згадану статтю перестали поширювати перекручені, або неправдиві вістки про ЗУАДК. Теперішня Екзекутива ЗУАДК працює ефективно і тому нема найменшої причини до „глибокої стурбованости".

За Екзекутиву ЗУАДК:

Д-р Лариса Кий, голова
Іван Крих, секретар

В ПЕРШУ СУМНУ І БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
відходу у вічність моєї найдорожчої ДОНЬКИ

СВ. П.
АРКАДІЇ ОЛЕНСЬКОЇ-ПЕТРИШИН

буде відправлена
св. Літургія
за упокій її душі
у вівторок 6-го травня о год. 10-ій ранку
в церкві св. Володимира в Ґлен Спей, Н. Й.

МАМА

Ділимося сумною вісткою, що 27-го квітня 1997 р. відійшла у вічність моя дорога МАМА

бл. п.
СТЕФАНІЯ РАДИШ
нар. 25-го березня 1911 р.

ПОХОРОН в четвер 1-го травня 1997 р. о год. 10:30 ранку в церкві св. Володимира і Ольги, а опісля на український цвинтар св. Николая в Чикаго, Ілл.

Залишила у глибокому смутку:
сина — ЮРІЯ (JEANNE) (Crystal Lake, Il.)
та родину в Україні.

Ділимося сумною вісткою з родиною і знайомими, що 28-го квітня 1997 р. з волі Всевишнього відійшла у вічність наша дорога ДРУЖИНА, МАМА, БАБУСЯ і СЕСТРА

бл. п.
ЕВА БАРНА
нар. 17-го квітня 1921 р. в Monessen, Pa.

ПАНАХИДА буде відправлена в четвер 1-го травня 1997 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться у п'ятницю 2-го травня 1997 р. в церкві св. Юра о год. 9:30 ранку, а опісля на цвинтар св. Духа в Гемптонбургу, Н. Й.

Залишила у глибокому смутку:
мужа — СТЕФАНА
сина — ВАСИЛЯ з дружиною ЛІСОЮ та дітьми МИХАЙЛОМ, НАТАЛКОЮ з чоловіком та МАРІЯННОЮ
дочки — МАРІЙКУ ГАРГАЙ з чоловіком БОГДАНОМ та дітьми ЛЕСЕЮ і ХРИСТЕЮ
— ГАНЮ ЛУЦИК з чоловіком ЮРІЄМ та дітьми ДАНИЛОМ і СТЕФКОЮ
сестру — АНАСТАЗІЮ ШУБ'ЯК з чоловіком СЕМЕНОМ
та ближчу і дальшу родину в ЗСА, Україні і Польщі

Вічна їй пам'ять!

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що 12-го квітня 1997 р. після довгої і тяжкої недуги відійшла у вічність в Алямеда, Каліфорнія

бл. п.
МАРІЯ ІЛЬНИЦЬКА
з дому ЗАРИЦЬКА
нар. 5-го вересня 1913 р. в Бориславі, Україна.

ПОХОРОН відбувся 21-го квітня 1997 р. з каплиці „Музика" до церкви св. Володимира і Ольги, а відтак на цвинтар св. Миколая в Чикаго, Ілл.

Горем прибиті:
дочка — РОМА з чоловіком ДЖІМОМ ШУП і сином МАКСИМОМ
швагер — РОМАН ЛАВРІВ
братанниці — НАДІЯ НАГІРНА з родиною
— ОКСАНА і МИХАЙЛО ГОЛІЯН з родиною
— ОРИСЯ і СТЕФАН БОРИСЕВИЧ з сином
сестрінки — МАРІЯ і ВОЛОДИМИР ЧИЖИК
— УЛЯНА і ЛЕОНІД КАМЕНЕЦЬКІ з родиною
— ДАРІЯ і ВОЛОДИМИР МЕЛЬНИЧЕНКО з дочкою
— МАРТА і НИКОЛАЙ КОЗЛОВ з дітьми
родини — ЯРОСЛАВИ ФАРІОН і СЕРГІЯ ГАНУЩАКА
та ближча і дальша родина в ЗСА, Аргентині й Україні.

ХОЧ ЧЛЕНИ КОНҐРЕСУ дальше виступають проти того щоб визначати час їхніх каденцій, то у 20 стейтах країни останнім часом ці межі таки визначено, для членів їхніх законодавчих установ. Результатом цього є масові зміни професійних політиків у законодавчих установах багатьох стейтів країни. Хоч не всім до вподоби такі зміни, то все ж таки признають, що визначення часу служби у законодавчих установах внесло таки багато змін, починаючи від свіжих думок, більшої кількости жінок і представників меншин до кращого звітодавства перед виборцями і ліквідації так званих „клюбів старої ґвардії чоловіків“, які роками домінували стейтову та місцеву політику.

ЦЕЙ РІК МАВ БУТИ РОКОМ коли новообраний президент Клінтон вкінці мав точно з'ясувати свою політику щодо Китаю, а двопартійний Конґрес одноголосно міг був схвалити постійний торговельний статус упривілейованої країни. Натомість політику Президента щодо Китаю гостро заатакували у Капітолю, зокрема республіканці, котрі використовують це, як нову зброю проти демократів і їхнього Президента. Іншими словами, останнім часом Китай став кісткою внутрішньої американської двопартійної незгоди, почавши від палких дискусій на теми: людських прав, Гонґ Конґу, торгівлі та від фінансування передвиборчої кампанії до продажу складників для виробу хемічної зброї та бойових ракет. Все це витворило недовір'я Конгресу до спосібности Уряду президента Билла Клінтона вирішити це спірне питання.

ЗУАДК закінчив...

(Закінчення зі стор. 1)

ли, щоб виконати своє завдання у тих трьох роках, велику частину часу в Україні. Їхнім завданням було отриманий для ЗУАДК в дні 29-го вересня 1993 року ґрент, у висоті 275,000 дол. на двохрічну працю в ділянці виховних систем шкільництва в Україні, відповідно ввести у життя із якнайбільшою користю для дітвори і молоді, для яких вона була призначена. Вислід цієї програми, яка охопила понад 400 дітей, бачимо у брошурі „Надія", що показує зразки праць тих дітей з інтернатів для ментально і фізично недорозвинених дітей або сиріт, що їх вони вивчили у програмі науки теслярського і кравецького ремесла, а передусім малого бизнесу, для учнів школи ч. 6 для дітей із мовними труднощами. Ґрент був уфундований Американською аґенцією для міжнародного розвитку і мав дорівняльний фонд ЗУАДК у висоті 29.79 відс. Х. Сеник і Х. Кульчицька пояснили, що призначені ґрентом їхні гонорарі вони віддали до ЗУАДК, що зменшить його „мечінг". Як вияснюють гості, програма була так успішною, що американські офіційні чинники продовжили її на третій рік у висоті 80,000 дол., вже без грошового дорівняльного фонду ЗУАДК.

Обі співучасниці переведення програми в Україні вияснюють точно в який спосіб вони господарили фондом, та як його зорганізували, а зокрема, що залишили для дальшого продовження так корисної для української дітвори праці. Після закінчення програми навчання у майстернях, діти проходять іспити, одержують вислід праці і це дає їм можливість дістатися до спеціяльних ремісничих шкіл або отримати працю по званні. Їхні вироби продаються у крамниці „Надія", що крім того вивінувана в одяг легко вживаний, який пересилається із ЗУАДК Філядельфії. Дохід з продажу вживається на ремонти для поліпшення інтернатів та на закуплення матеріялів для дальшого продовження програми. Усі майстерні є вивінувані найновішими машинами та іншими матеріялами, інтернати мають телевізії, радіо та потрібні книжки. Директором програми у Львові є Ростислав Веретка, хоча майстерні розкинені не лише по Львові, але також по Львівській області.

Значить, не зважаючи на закінчення програми, ціла зорганізована ЗУАДК машина буде працювати дальше, хоча тепер вже без американської грошевої допомоги.

Гості із ЗУАДК подають нам також точно спосіб, в який вони мусіли звітувати до американських властей про використання ґренту, як також вияснюють, в який спосіб вони старалися скромно вживати на власні видатки призначені фонди, а передавати їх на загальне добро. В цей спосіб 55 відс. грошей з ґренту залишилося в Україні.

Тут довідуємося, що співучасницею виконання програми була також Зоряна Сьокало, що виконувала обов'язки адміністратора фондами і звітувала щотри місяці до Організації світового навчання.

В загальному, крім 400 дітей, включені були у програму 10 директорів інтернатів, 27 учителів та 11 членів штабу програми.

На наше питання чи програма буде продовжуватися без фінансової допомоги, гості запевняють, що так воно буде.

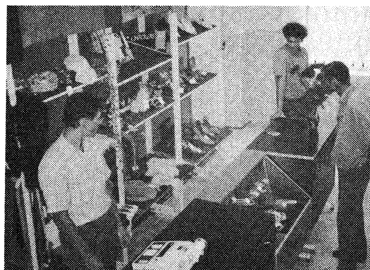
Д-р Л. Кий, що від жовтня 1996 року відповідає за цілість праці ЗУАДК, інформує нас про свою співучасть, а на наше запитання, які пляни на майбутнє її та організації, подає вона два проєкти, що їх вона зі своїми співпрацівниками бажає в найближчому майбутньому здійснити. Одним із тих задумів є відкриття порадні для новоприбулих в домівці ЗУАДК у Філядельфії, яка спершу була б відкрита один раз на два тижні. Другий проєкт є більше складний, а саме, створення інформативного банку про доброчинні датки для поодиноких організацій чи осіб в Україні. Цей проєкт вимагатиме співпраці усіх установ, що тепер займаються допомогою Україні фінансовою чи іншою , а про таку не завжди легко.

Д-р Л. Кий запевняє, що хоча існуючий впродовж трьох років ґрент закінчився, ЗУАДК буде старатися добути інші можливі допоміжні джерела фінансового припливу на доброчинну працю ЗУАДК в Україні.

Тут ми завважуємо, що, як пригадується, ЗУАДК в своєму заложенні мав за ціль допомагати тим українцям, яких доля кинула до ЗСА. Розуміється, змінені обставини і створення незалежної української держави поставили на першому місці харитативну допомогу Україні, але ціль не стратила своєї актуальности у первісній формі, із припливом „четвертої хвилі" іміґрантів до ЗСА.

Менаджери програми „ґренту": Х. Кульчицька, Р. Сіра і Х. Сеник.

В крамниці „Надія" у Львові.

Учениці інтернату ч. 103 при праці.

Члени інтернату ч. 103 навчаються теслярства.

Чечня...

(Закінчення зі стор. 1)

„Чеченському керівництву ніколи не бракувало і ніколи не забракне мужности брати на себе відповідальність за свої дії, як це було у Будьоннівську і в Первомайську. Однак вибух бомби у П'ятиґорську — це не чеченська, а протичеченська акція, вона свідчить про неготовість російської влади до миру на Кавказі".

Про свою непричетність до вибуху бомби у П'ятиґорську заявив відомий чеченський польовий командир Салман Радуєв, який не раз погрожував Росії тероризмом. Він сказав, що „ніколи не став би воювати з простими громадянами Росії, об'єктами пімсти можуть бути тільки ті російські вищі військові чини, які винні у масовому знищенні мирного населення Чечні".

	Річна	За число
Для членів:	$40.00	.77
Для нечленів:	$60.00	$ 1 .08

